

(Продромъ). Тия писма сж обнародвани отъ патриаршеския хартофилаксь М. Γεδεών въ книгата му: *Ἐγγράφα πατριαρχικὰ καὶ συνοδικὰ περὶ τοῦ βουλγαρικοῦ ζητήματος*. Ὑν Κωνσταντινουπόλει 1908.

Така въ едно монастирско писмо до патриарха се изтъква, че въ училището на сѣрския манастирь обучението се водѣло на гръцки езикъ, че ученицитѣ били „главно бѣлгарчета отъ селата на околнитѣ три поменати епархии — на светодрамския, на светосѣрския и на светомелнишкия“ (οἱ πλείστοι βουλγαρολόγιστοι νέοι ἐκ τῶν χωρίων τῶν γειτονικῶν τριῶν εἰρημένων ἐπαρχίων... τοῦ ἁγίου Δράμας, τοῦ ἁγίου Σερρών καὶ τοῦ ἁγίου Μελενίκου. — Ibidem, 507, 508).

Въ друго писмо, подписано отъ игумена на сщия сѣрски манастирь заедно съ всичкитѣ братя, се свидѣлствува, какво въ монастирското училище имало „повече отъ 40 ученика отъ околнитѣ бѣлгарски села“ (ἐκ τῶν πέριξ βουλγαροφώνων χωρίων ὑπὲρ τοὺς 40 μαθηταί. — Ibidem, 488).

Пъкъ и самитѣ монаси въ този гръцки манастирь били повечето бѣлгари, както свидѣлствува сѣрскиятъ митрополитъ гръкъ Неофитъ въ писмо до патриарха: „Забѣлѣзвамъ прочее, че $\frac{3}{4}$ отъ отцитѣ подвизаващи се въ речения манастирь сж бѣлгарогласни, а едва $\frac{1}{4}$ отъ тѣхъ сж останалитѣ гърци“ (Σημειῶ δὲ, ὅτι τὰ $\frac{3}{4}$ τῶν ἐν τῇ ρηθείᾳ μονῇ ἐνασκούντων πατέρων εἰσι βουλγαροφώνες καὶ μόλις τε $\frac{1}{4}$ εἰσιν οἱ διαμείναντες Ἕλληνες. — Ibidem, 484.)

1876 г.

№ 238.

Б и т о л я.

Единъ отъ най-виднитѣ радѣтели за бѣлгарщината въ Битоля е билъ лѣкарьтъ Константинъ Мишайковъ, родомъ отъ с. Пжтеле, на Островското езеро. За неговото родолюбие още прѣзъ шесдесеттѣхъ години се помена по-горѣ, № 198. За щедростъта му пъкъ къмъ бѣлгарската просвѣта и народна църква говорятъ завѣщанитѣ отъ него имоти въ Битоля, изредени въ слѣдния двуезиченъ камененъ надписъ надъ дворската врата (откъмъ чаршията) на битолската църква Св. Богородица, дѣто е и сградата на бѣлгарската гимназия:

„Другиму друго,

Мѣстото за въздиганіе на бѣлгашката бѣлгарска църква, на параклисътъ, на бѣлгарскитѣ мжжски и дѣвически училища, на свѣщарницата и на книгопродавницата, на които зда-